

REFERAT Handicaprådet d. 08-08-2023

Mødedato   Tirsdag d. 08. august 2023 kl. 11:00

Mødested   Skype

Mødedeltagere   John Arne Sørensen, Thorbjørn Halvorsen, Inge-Mette Ohrt
Rasmussen, Jens Peder Roed, Rasmus Lund-Sørensen, Inge Holberg
Lehmann (Fravær), Charlotte Enevoldsen, Pernille Hannesbo
Astrup, Henning Rinkovski, Tove Mikkelsen, Dorte Møller
Vistesen, Søren Berthelsen (Fravær), El Hamlaoui Bahloul, Villy
Søvnadal, Iben Lehmann Rasmussen (Fravær), Jan Schjerning
(Fravær), Søren Rasmussen, Merete Due Paarup, Birgitte Munk
Grunnet, Folmer Krogh (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Kapacitetsanalyse af handicap- og psykiatriområdet.....	3
Svømmebade ved Brændkjærskolen og Marielundskolen.....	5
Foreløbig drøftelse af budgetbidrag 2024-2027 for Seniorpolitik.....	8
Budget 2024 med overslagsår - ændringsforslag for seniorpolitik.....	11
Budget 2024 med overslagsår 2025-2027 - ændringsforslag for Vej- og Parkpolitik.....	19
Bruttoliste over ændringsforslag for Sundhedspolitik, budget 2024.....	22
Foreløbig drøftelse af budgetbidrag 2024-2027 for Sundhedspolitik.....	25
Underskriftsark.....	28

Punkt 1: Kapacitetsanalyse af handicap- og psykiatriområdet

22/18435

Resumé

Forvaltningen har udarbejdet en kapacitetsanalyse af voksenhandicap- og psykiatriområdet. Analysen bygger på en databaseret kortlægning af området og belyser nuværende udfordringer på områderne. Analysen indeholder også forbedringsforslag i form af to nye indsatsstrapper, der vurderes at kunne forbedre flow på områderne og sikre en bedre imødekommelse af borgernes behov.

Udvalget er på temamøde om budget i marts 2023 blevet introduceret til de foreslåede indsatsstrapper. Trapperne vil på dagens møde blive udfoldet yderligere med særligt fokus på de økonomiske konsekvenser af en potentiel omlægning af social- og handicapområdet.

Tilføjelse til resumé

Til Handicaprådsrådet deltager social- og arbejdsmarkedsdirektør Thomas Reintoft som gennemgår det vedlagte ændringsforslag som ses under bilag.

Sagen behandles i

Social og Arbejdsmarked.

Forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at udvalget drøfter analysen og tager den til efterretning.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Social og Arbejdsmarked den 09-05-2023

Udvalget drøftede analysen og tog orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Trille Nikolajsen

Ole Martensen

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet synes godt om initiativet og vil følge processen med interesse.

Handicaprådet ønsker en nærmere afklaring på de områder der vedrører opgangsfællesskaberne, Marielund, personer med spiseforstyrrelser og kommunale psykiatriske akutpladser.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

Formål og fokusområder

En kapacitetsanalyse af botilbud og botilbudslignede tilbud på handicap- og psykiatriområdet er blevet udarbejdet for at gøre social- og handicapområdet i stand til bedre at planlægge og tilpasse sin kapacitet i overensstemmelse med efterspørgslen på området. Analysen omhandler Center for Bostøtte og Aflastning (CBA), Center for Botilbud (CFB) og Marielund.

Man har i analysen haft fokus på følgende:

- Nuværende og tidligere belægningstal på de forskellige tilbud
- Flow på de nuværende indsatsstrapper
- Flow fra voksenområdet til seniorområdet
- Forventet flow fra ungeområdet til voksenområdet
- o Tendenser i diagnoser og behov
- Indsigter om beboernes støttebehov
- Indsigter fra borgere og pårørende
- Tilbuddenes fysiske rammer
- Tilbuddenes hjemmel

Der er i analysen blevet identificeret en række flaskehalse og uhensigtsmæssigheder i den nuværende organisering, og det er blevet tydeligt, at en række tilpasninger af de nuværende indsatsstrapper er nødvendige for at fremtidssikre social- og handicapområdet og dets tilbudsvifte og for at opnå en mere effektiv ressourceudnyttelse på langt sigt.

Rationalet bag tilpasningerne og indsatsstrapperne kan læses i den vedlagte rapport.

Der vil på mødet være fokus på de forventede udgifter forbundet med en potentiel omlægning af social- og handicapområdet i overensstemmelse med de foreslåede indsatsstrapper.

Det bemærkes, at der endnu ikke er lavet en endelig faglig afklaring af skellet mellem Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen og Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningens målgrupper. De økonomiske beregninger er derfor forbundet med en vis usikkerhed, hvad angår de særligt plejkrævende borgere.

Social- og Arbejdsmarkedsdirektøren og Senior, Sundheds- og Fritidsdirektøren har igangsat en proces, der skal sikre en afklaring af de faglige snitflader mellem døgntilbud på handicap- og psykiatriområdet for de borgere, der har store plejebehov. Når denne afklaring er foretaget, kan de økonomiske konsekvenser af kapacitetsplanen færdiggøres.

Bilag

Oplæg - Kapacitetstilpasning social- og handicapområdet

Rapport - Kapacitetsanalyse for handicap- og psykiatriområdet

Bilag Ændringsforslag - Opgangsfællesskab til unge med handicap.docx

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 2: Svømmebade ved Brændkjærskolen og Marielundskolen

22/31995

Resumé

By- og Udviklingsforvaltningen vurderer, at svømmebadene ved henholdsvis Brændkjærskolen og Marielundskolen er i en stand, som gør, at der er risiko for akut driftsstop, såfremt der ikke foretages udbedringer. Svømmebadene benyttes i dag af fem folke- og specialskoler, fire daginstitutioner og 20 foreninger.

På udvalgsrådet fremlægger By- og Udviklingsforvaltningen svømmebadenes stand samt forskellige modeller for håndtering af dem. Ligeledes vil Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen samt Børne- og Uddannelsesforvaltningen fremlægge forventede konsekvenser for brugerne af svømmebadene i forhold til disse modeller.

Børn og Uddannelse træffer efter præsentation beslutning om, hvordan der arbejdes videre med svømmebadene, samt om der skal udarbejdes ændringsforslag ifm. budget 2024.

Sagen behandles i

Børn og Uddannelse d. 10. maj 2023

Sundhed og Fritid d. 13. juni 2023.

Forslag

Senior- sundheds- og fritidsdirektøren og børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Børne- og uddannelsesdirektøren foreslår,

at Børn og Uddannelse beslutter, hvordan der arbejdes videre med svømmebadene ved Brændkjærskolen samt Marielundskolen, og

at Børn og Uddannelse beslutter, om der skal udarbejdes ændringsforslag ifm. budget 2024 jf. ovenstående beslutning.

Nyt forslag

Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen foreslår,

at Handicaprådet drøfter punktet.

Beslutning Børn og Uddannelse den 10-05-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Børn og Uddannelse besluttede en gradvis nedlukning af svømmebadene ved Brændkjærskolen og Marielundskolen under hensyntagen til svømmebadenes stand og den planlagte aktivitet i kommende skoleår.

Fraværende:

Tobias Jørgensen

Beslutning Sundhed og Fritid den 13-06-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Handicaprådet gjorde opmærksom på, at Brændkjærskolen bruger badet i 60 lektioner pr. uge, heraf Specialcenter Vonsild 5 lektioner.

På Marielundskolen bruges badet i 46 lektioner pr. uge. Heraf skolen selv 12 lektioner og specialcenter Karen Blixen 1 lektion.

Ingen handicaporganisationer bruger badene.

I sagsfremstillingen til punkt 6 på dagsordenen til mødet i Børne- og Uddannelsesudvalget den 10. maj 2023 hedder det:

”BUF vurderer, at uanset udvalgets valg af model for svømmebadenes fremtid, kan en omorganisering af den obligatoriske svømmeundervisning for kommunens 4. klasser sikre kapacitet til, at denne kan afvikles inden for Slotssø- og Kongeåbadets nuværende kapacitet”.

Dette drejer sig om 4 lektioner om ugen på Brændkjær og 2 på Marielund.

På denne baggrund opfordrer Handicaprådet Byrådet til, at den fornødne kapacitet til især personer med handicap, fortsat er til stede.

Handicaprådet ønsker på sit næste ordinære møde, en redegørelse omkring den fremtidige organisering af svømmeundervisningen.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

I Kolding Kommune er der i dag to svømmebade i tilknytning til folkeskoler (Brændkjærskolen og Marielundskolen). Øvrige svømmebade ved skoler blev nedlagt efter politisk beslutning i 2010. De to svømmebade benyttes i dag af dagtilbud, skoler og frivillige foreninger.

Svømmebadenes stand

By- og Udviklingsforvaltningen vurderer, at svømmebadene er i en bygningsmæssig stand, der giver risiko for akut driftsstop, såfremt der ikke foretages udbedringer. Bl.a. vurderes begge svømmebades betonkonstruktion at have en begrænset restlevetid, ligesom tidligere midlertidige foranstaltninger kræver udskiftning. Akut driftsstop vil forventeligt medføre ekstra udgifter ud over udgifterne til udbedring.

På udvalgsmøder i Sundhed og Fritid og Børn og Uddannelse præsenterer By- og Udviklingsforvaltningen svømmebadenes stand samt forskellige modeller for håndtering heraf – se nedenstående skema. Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Uddannelsesforvaltningen fremlægger derefter forventede konsekvenser for brugerne af svømmebadene i forhold til disse modeller.

Skema, Modeller for udbedring af svømmebade, udgifter i mio. kr.

Model	Beskrivelse	Byggetid (mdr.)	Brændkjærskolen	Marielundskolen	I alt
1	Renovering (levetid ca. 2024-27) *	2	0,54	0,75	1,29
2	Totalrenovering (levetid ca. 30 år)	18	10,61	9,25	19,86
3	Nedbrydning af svømmebad og reetablering af område	3-4	2,27	1,87	4,41
4	Nedbrydning og genetablering af ny svømmebad	20	16,53**	13,93	30,46
	Driftsudgifter***		0,49	0,43	0,92

*Vedligehold ca. 100.000 kr. ekstra pr. år pr. svømmebad ift. øvrige modeller.

** 25.000-30.000 pr. ekstra m2 udover eksisterende 450m2.

*** Forventede driftsudgifter efter renovering (rengøring, syre, vand, varme og el)

Brugere af svømmebadene

Svømmebadene benyttes af fem folke- og specialskoler (inkl. Brændkjær- og Marielundskolen), fire daginstitutioner og 20 foreninger. Svømmebadene benyttes af de forskellige brugergrupper ca. i nedenstående omfang pr. år:

Marielundskolen:

- Folke- og specialskoler: 520 timer
- Daginstitutioner: 100 timer
- Fritidsbrugere: 1.180 timer.

Brændkjærskolen:

- Folke- og specialskoler: 1.400 timer
- Daginstitutioner: 80 timer
- Fritidsbrugere: 1.120 timer.

For yderligere information om brugernes anvendelse af svømmebade, se bilagene "Oversigt svømmebade foreningsaktiviteter" samt "Brug af svømmebade ved Brændkjærskolen og Marielundskolen".

Børne- og Uddannelsesforvaltningen vurderer, at uanset udvalgets valg af model for svømmebadenes fremtid kan en omorganisering af den obligatoriske svømmeundervisning for kommunens 4. klasser sikre kapacitet til, at denne kan afvikles inden for Slotssø- og Kongeåbadets nuværende kapacitet.

Bilag

Oversigt svømmebade foreningsaktiviteter

Brug af svømmebade ved Brændkjærskolen og Marielundskolen

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 3: Foreløbig drøftelse af budgetbidrag 2024-2027 for Seniorpolitik

23/3046

Resumé

Med udgangspunkt i Budgetstrategi 2024-2027 drøftes udfordringer og muligheder i forbindelse med rammeoverholdelse herunder omstillingsmålets realisering.

Den foreløbige drøftelse skal ses i sammenhæng med punkt vedrørende ændringsforslag. Den endelige behandling af budgetbidrag 2024-2027 sker på mødet den 16. august 2023.

Sagen behandles i

Senior.

Forslag

Senior-, sundheds-, og fritidsdirektøren foreslår,

at budgetbidrag 2024-2027 drøftes.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

At Handicaprådet høres omkring ændringsforslagene.

Beslutning Senior den 06-06-2023

Sagen blev drøftet.

Et flertal (Senior med undtagelse af Søren Rasmussen (O)) besluttede, at sende følgende omstillingsforslag i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet: 1, 2, 3, 4, 7, 8b, 9, 10, 11, 12, 13 og 14. Søren Rasmussen (O) stemte imod at sende forslagene i høring.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Med baggrund i at nogle personer med handicap bliver berørt, udtrykker Handicaprådet betænkelighed ved de foreslåede omstillingsmål.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

Ifølge tidsplanen for budget 2024 skal udvalgene drøfte foreløbigt budgetbidrag senest i juni 2023. Når udvalgene vedtager deres budgetbidrag, står de inde for, at de kan a) holde rammen og b) opretholde det vedtagne serviceniveau. Formålet med den foreløbige drøftelse af budgetbidraget er at redegøre for de udfordringer og muligheder der er i forhold til rammeoverholdelse.

Nedenstående tabel redegør for bevillingsrammen samt budgetbidraget for senior-politik (i hele 1.000 kr.) opgjort pr. 17. maj 2023. Linjerne i tabellen er opsat i kronologisk rækkefølge, og starter derfor i 2023-pris- og lønniveau og bliver undervejs fremskrevet til 2024-pris- og lønniveau (PL).

Tabel 1: Budgetbidrag for Seniorpolitik

	2024	2025	2026	2027
Foreløbig bevilling, årsbudget 2023	839.264	842.291	836.503	836.503
Bevillingskorrektioner pr. 30.9.22, (Byråd d. 20.12.22 sag nr. 4) Teknisk servicepersonale flyttes til sundhedspolitik	-604	-604	-604	-604
Overførte midler fra 2021	1.600	500	500	0
Omstillingsmål, beregning 2024-2027	-1.199	-2.399	-3.476	-10.586
Centraliseret IT, merudgifter	-102	-102	-102	-102
Demografiregulering 2024-2027	8.569	8.569	8.569	8.569
Serviceudgifter, genbevillingssag 2022 til 2023 (Byrådet d. 25/4-23)	-344	-344	0	0
PL-fremskrivning (KL d. 31/3-23)	47.598	47.682	47.172	46.577
Bevillingskorrektioner pr. 31.3.23, (Byrådet d. 23/5-23, sag nr. 3), Omorganisering	441	441	441	441
Fritvalgspriser for madservice pr. 1. april 2023 (Byrådet d. 23.5.23, sag nr. 18) tilføres seniorpolitik	290	290	290	290
Bevillingsramme	895.513	896.324	889.293	881.088
Foreløbigt budgetbidrag	895.513	896.324	889.293	881.088
Difference	0	0	0	0

Opgørelse af budgetbidraget og konsekvenser for serviceniveauet

Budgetbidraget er under udarbejdelse, der vil ske en gennemgang af samtlige budgetposter. Gennemgangen vil omfatte alle budgetforudsætninger. Den foreløbige gennemgang giver ikke anledning til bemærkninger.

Nedenstående tabel redegør for bevillingsrammen samt budgetbidraget for Ældreboliger, lejetab (i hele 1.000 kr.) opgjort pr. 17. maj 2022.

Tabel 2: Budgetbidrag for Ældreboliger, lejetab

	2024	2025	2026	2027
Foreløbig bevilling, årsbudget 2023	1.138	1.138	1.138	1.138
Serviceudgifter, genbevillingssag 2022 til 2023 (Byrådet d. 25/4-23)	1.000	1.000	1.000	1.000
PL-fremskrivning	167	167	167	167
Bevillingsramme	2.305	2.305	2.305	2.305
Foreløbigt budgetbidrag	4.800	4.800	4.800	4.800
Difference	2.495	2.495	2.495	2.495

Der er en forskel mellem det nuværende budget og det skønnede regnskab på 2,495 mio. kr. Det anbefales, at der fremsendes et ændringsforslag for at få balance mellem budget og regnskab.

Omstillingsmål, realisering

Byrådet godkendte d. 28. februar 2023 "Budgetstrategi 2024-2027". Blandt de økonomiske mål i strategien er videreførelsen af et årligt omstillingsmål.

Omstillingsmålet er en mekanisme som frigør midler. Disse midler omdirigeres efter Byrådets prioritering ved budgetforhandlingerne til andre områder eller formål.

Fagudvalget tager stilling til, om omstillingsmålet skal realiseres via omstilling, effektivisering eller reduceret serviceniveau. Målet skal som minimum realiseres for 2024 i udvalgets budgetbidrag, der vedtages d. 16. august 2023, mens målet fra 2025 og frem kan afvente kommende års budgetlægning.

Nedenstående tabel redegør for omstillingsmålet for seniorpolitik.

2024-PL	2024	2025	2026	2027
Omstillingsmål:				
-0,15%	-1.293	-2.587	-3.748	
-0,85%				-11.414
- 0,7% fra 2023 - rest	-7.312	-10.942	-17.184	-17.184
I alt	-8.605	-13.529	-20.932	-28.598

Forslag til realisering af omstillingsmålene for seniorpolitik er beskrevet nærmere i det vedhæftede bilag. Forslagene har på forskellig vis konsekvenser for det borgeroplevede serviceniveau på seniorområdet. Konsekvenserne kan f.eks. være mindre forebyggelse, lavere social kontakt, øget ensomhed, at rengøringsstandarden i hjemmehjælpen nedsættes, at klippekortordningerne fjernes, eller at der iværksættes færre aktiviteter på foreningsniveau og på plejehjem i Kolding Kommune.

Centralforvaltningens bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger til punktet.

Bilag

Omstillingsmål 2024-2027_v2

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 4: Budget 2024 med overslagsår - ændringsforslag for seniorpolitik

22/18594

Resumé

I forbindelse med budgetforhandlinger af ændringsforslag kan de stående udvalg fremsende ændringsforslag til budget 2024.

Senior beslutter, hvilke ændringsforslag der skal indgå i de videre budgetforhandlinger i forbindelse med budget 2024. Nedenfor fremgår 21 ændringsforslag til budget 2024.

Af bilaget fremgår forslag fra Ældrerådet, og forslag der udspringer af ”Det politiske program for Senior”.

Sagen behandles i

Senior.

Forslag

Senior-, sundheds- og fritidsdirektøren foreslår,

at det besluttes hvilke ændringsforslag, der skal indgå i den videre proces med budget 2024.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at Handicaprådet høres omkring ændringsforslagene.

Beslutning Senior den 06-06-2023

Alle forslag fremsendes til høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Handicaprådet bakker op om Ældrerådets forslag.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

Økonomien forbundet med de enkelte ændringsforslag fremgår af nedenstående tabel. Ændringsforslagene er beskrevet under tabellen.

Forslag (1.000 kr.)	Titel	2024	2025	2026	2027
SEN-A-01	Kommunalt plejehjem med 70 plejeboliger	0	0	1.700	1.700
SEN-A-	Nøglesystem hos hjemmehjælpsmodtagere				

02	(beløb foreligger til august)				
SEN-S-01	Handicapkørsel udvidelse fra 104 til 208 ture pr. år.	175	325	475	620
SEN-S-02	Handicapkørsel udvidelse fra 104 til ubegrænset antal ture pr. år.	280	507	765	1.013
SEN-S-03	Øget rengøring på plejehjem	6.900	6.900	6.900	6.900
SEN-S-04	Demensfællesskab	108	108	108	108
SEN-S-05	Flere sygeplejersker på plejehjem	4.070	4.070	4.070	4.070
SEN-S-06	Praktik- og læringsvejledere for elever på plejehjem	1.080	1.080	1.080	1.080
SEN-S-07	Senge på hjælpemiddelområdet	450	0	0	0
SEN-S-08	Tomgangshusleje i ældreboliger	2.500	2.500	2.500	2.500
SEN-S-09	Komfortkørestole på plejehjem	265	265	0	0
SEN-S-10	Adgangskontrol i forhold til medicin på Vesterløkke	225	0	0	0
SEN-S-11	Styrkelse af akutsygeplejen til forebyggelse af indlæggelser	1.300	1.300	1.300	1.300
SEN-S-12	Kompetencer hos plejepersonale og sygeplejen	1.200	1.200	1.200	1.200
SEN-S-13	Udbredelse af erfaringerne fra ”Demensvenligt samfund Lunderskov”	650	650	650	650
SEN-S-14	Etablering af tilbud som demenscafé, pårørende grupper og andre tilbud til borgere med demenssygdom	650	650	650	650
SEN-S-15	Øget medarbejdertrivsel	1.200	1.200	1.200	1.200
SEN-S-16	Øge medarbejdernes interesse for at blive i stillinger på seniorområdet i stedet for at gå på pension eller søge andet arbejde	2.200	2.200	2.200	2.200
SEN-S-17	Frikøb af Ældreboliger	1.000	1.000	1.000	1.000
SEN-S-18	Styrke mulighederne for at få rådgivning, afprøve og modtage hjælpemidler	250	0	0	0
SEN-S-19	Øget supervision til personale i ældreplejen	2.000	2.000	2.000	2.000

SEN-A-1: Kommunalt plejehjem med 70 plejeboliger

Kolding Kommune har 13 plejehjem med 568 plejeboliger. De seneste år har ventelisten til plejeboliger været stigende. Stigningen forventes at fortsætte de kommende år, da antallet af 80+ årige borgere i Kolding Kommune stiger fra 4.394 i år 2021 til 6.727 i år 2031 (Befolkningsprognosen 2019-2031). Denne stigning er baggrunden for, at der i seniorområdets plejeboligplan vurderes at være behov for 170 flere plejeboliger i år 2031.

I 2025 åbner friplejehjemmet ved Legeparken, og i 2027 åbner det kommunale plejehjem, Dorotheas Have i Munkebo. På disse to plejehjem bliver der etableret cirka 150 plejeboliger. Kolding Kommune har ikke anvisningsretten til plejeboligerne på friplejehjemmet. Det er derfor usikkert, hvor mange borgere fra andre kommuner, der kommer til at bo på friplejehjemmet. Dertil kommer, at der er eksisterende plejehjem i Kolding Kommune, der på sigt er utidssvarende. Samlet set vurderer forvaltningen derfor, at der vil være behov for et nyt plejehjem med cirka 70 plejeboliger.

Anlægs- og driftsøkonomi i nærværende ændringsforslag rækker ud over budgetoverslagsårene. Nedenfor fremgår anlægs- og driftsøkonomien fra projektopstart i 2026 til drift fra 1. januar 2030.

	2026	2027	2028	2029	2030
Plejehjem, serviceareal	0	0	38.300	0	0
Plejehjem, anlæg	1.700	1.700			0
Seniorpolitik, serviceudgifter	0	0		28.600	0
Grundkapital	0		14.600	0	0
Opstartsudgifter til f.eks. beboerindskud, flytteomkostninger og tomgangshusleje	0	0	0	2.900	0
Nettodrift	0	0	0	0	42.000
Nettorådighedsbeløb	1.700	1.700	52.900	31.500	42.000
I alt kassefinansieret	1.700	1.700	52.900	31.500	42.000

Projektstyring og udbud sker i 2026 og 2027, derefter kommer en anlægsfase i 2028-2029 og endelig drift fra 1. januar 2030. De forventede udgifter er beregnet med udgangspunkt i projektet med det kommende plejehjem Dorotheas Have, og er fremskrevet til P/L 2024-niveau. Der vil i projekteringen af byggeriet blive indtænkt mulighed for udvidelse, f.eks. med 30 midlertidige pladser. En evt. udvidelse indgår ikke i ovenstående beløb.

Udgiften til projektstyring, udbud og andre opstartsudgifter udgør 1,7 mio. kr. i 2026 og 2027, anlægsudgift/deponering/grundkapital m.m. udgør 52,9 mio. kr. i 2028 og 31,5 mio. kr. i 2029. Den årlige driftsudgift fra 2030 udgør 42 mio. kr. (skærmede pladser).

Vedtages ændringsforslaget ikke vil plejehjem, der på sigt er utidssvarende, fortsat skulle fungere som plejehjem (evt. renoveres), ligesom det kan blive nødvendigt med etablering af plejehjemspladser på anden vis, f.eks. ved anvendelse af egnede ældreboliger som plejeboliger.

SEN-A-02: Nøglesystem hos hjemmehjælpsmodtagere

Nuværende elektroniske nøglesystem, der anvendes hos cirka 1.200 hjemmeboende borgere, er nedslidt, og der er tiltagende problemer med cylindere og nøgler, der skal udskiftes på grund af defekter. Systemet bør udskiftes til et mere opdateret system (f.eks. et app-baseret system). Dette vil ligeledes mindske administration i forbindelse med opdateringer og opladning af elektroniske nøgler.

Økonomien er ikke afklaret, da systemet ikke er valgt pt. Der er markedsafklaring i løbet juni/juli 2023, og den forventede pris på nyt nøglesystem vil foreligge på udvalgsmødet i august 2023.

SEN-S-01: Handicapørsel udvidelse fra 104 til 208 ture pr år

Kommunerne skal lovpligtigt tilbyde 104 enkeltture til brugerne af handicapkørselsordningen. Herudover kan kommunerne tilbyde flere ture, f.eks. 208 ture eller ubegrænset antal ture.

Baseret på sammenligning med Vejle Kommune og Haderslev Kommune skønnes merudgiften ved udvidelse til 208 ture pr. år at udgøre 175.000 kr. i 2024 stigende til 620.000 kr. i 2027 og ud i årene. Erfaringen viser, at udgiften stiger i opstartsårene, i takt med at borgerne begynder at anvende handicapkørselsordningen mere.

Sammenligningen med Vejle Kommune og Haderslev Kommune er dog forbundet med usikkerhed, da det ikke er belyst, hvordan handicapkørselsordningen og pågældende kommuners §117 kørselsordninger supplerer hinanden. Det er heller ikke belyst, hvordan geografiske forhold, informationsniveau eller andre forhold påvirker efterspørgslen i den pågældende kommune og den gennemsnitlige rejselængde.

Under 1 % af de visiterede borgere i Kolding Kommune er bevilget over 104 ture (borgerne kan blive visiteret til mere end 104 ture, hvis der er særlige forhold, der taler herfor). 3 % af de visiterede borgere har kørt 90 ture eller derover, og nærmer sig hermed grænsen på de 104 ture. 96 % af borgerne har kørt under 90 ture.

Forslaget kan medføre, at borgere i højere grad benytter handicapkørselsordningen (der er samkørsel) i stedet for transport i egen bil. Dette kan bidrage til den bæredygtige udvikling i Kolding Kommune. Samtidig styrkes muligheden for transport til aktiviteter og socialt samvær, hvilket kan styrke den sociale bæredygtighed.

SEN-S-02: Handicapkørsel fra 104 til ubegrænset antal ture pr. år

Kommunerne skal lovpligtigt tilbyde 104 enkeltture til brugerne af handicapkørselsordningen. Herudover kan kommunerne tilbyde flere ture, f.eks. ubegrænset antal ture.

Baseret på erfaringer fra Vejle, Haderslev og Aabenraa kommuner skønnes merudgiften ved et ubegrænset antal ture pr. år at udgøre 280.000 kr. i 2024, stigende til 1.013.000 kr. i 2027 og overslagsårene. Erfaringen viser, at udgiften stiger i opstartsårene i takt med at borgerne begynder at anvende handicapkørselsordningen mere.

Sammenligningen med Vejle Kommune og Haderslev Kommune er dog forbundet med usikkerhed, da det ikke er belyst, hvordan handicapkørselsordningen og pågældende kommuners §117 kørselsordninger supplerer hinanden. Det er heller ikke belyst, hvordan geografiske forhold, informationsniveau eller andre forhold påvirker efterspørgslen i den pågældende kommune og den gennemsnitlige rejselængde.

Under 1 % af de visiterede borgere i Kolding Kommune er bevilget over 104 ture (borgerne kan blive visiteret til mere end 104 ture, hvis der er særlige forhold, der taler herfor). 3 % af de visiterede borgere har kørt 90 ture eller derover, og nærmer sig hermed grænsen på de 104 ture. 96 % af borgerne har kørt under 90 ture.

Forslaget kan medføre, at borgere i højere grad benytter handicapkørselsordningen (der er samkørsel) i stedet for transport i egen bil. Dette kan bidrage til den bæredygtige udvikling i Kolding Kommune. Samtidig styrkes muligheden for transport til aktiviteter og socialt samvær, hvilket kan styrke den sociale bæredygtighed.

SEN-S-03: Øget rengøring på plejehjem

Under Corona pandemien blev rengøringsniveauet på plejehjemmene hævet. Det havde en gavnlig effekt i forhold til corona-smitterisikoen, men også i forhold til andre smitterisici, f.eks. Norovirus, influenza og infektioner.

Smitsomme sygdomme og infektioner er en udfordring på plejehjem. For at minimere risikoen for spredning af smitsomme sygdomme og infektioner på plejehjem, og for at reducere frekvensen for indlæggelser på sygehus, vurderes det fagligt relevant at genindføre øget rengøring på plejehjem.

Øget rengøring på plejehjem kan ligeledes have en positiv effekt på sygefraværet blandt plejepersonalet.

SEN-S-04: Demensfællesskab

Demensfællesskabet er et samlepunkt for mennesker med demens, pårørende, frivillige og andre, der har en interesse i demens. Omdrejningspunktet er aktiviteter og fællesskaber, der støtter op om det gode liv med demens.

Demensfællesskabet udbyder forskellige aktiviteter for borgere med en demenssygdom eller pårørende til et menneske med demens. Aktiviteterne er gratis for både borgere og pårørende, og omfatter blandt andet foredrag, indkøb til

hjernetræning og undervisning samt forplejning m.m. De forskellige arrangementer i demensfællesskabet er velbesøgte, og er frem til 31/12 2023 finansieret af eksterne puljemidler.

Dette ændringsforslag medfører, at de nuværende aktiviteter kan videreføres efter 31/12 2023, når puljemidlerne udløber.

SEN-S-05: Flere sygeplejersker på plejehjem

Beboerne på plejehjem har i tiltagende grad flere og mere komplekse sygdomme. Samtidig udskrives borgerne tidligere fra sygehus, og behandling foregår i stigende grad i borgerens eget hjem (på plejehjemmet).

Denne udvikling medfører et stigende behov for sygeplejefaglige kompetencer på plejehjemmene, og en tæt opfølgning på plejhjemsbeboernes multiple sygdomme, udført af sygeplejersker.

Forslaget medfører, at der ansættes 9 sygeplejersker, så der på alle plejehjem er ansat cirka 1 sygeplejerske pr. 15 plejhjemsbeboere.

Vedtages forslaget ikke kan det medføre, at plejhjemsbeboere oftere indlægges på sygehus, eller at vagtlæge oftere kontaktes, når der ikke er sygeplejersker på arbejde.

SEN-S-06: Praktik- og læringsvejledere for elever på plejehjem

I takt med den demografiske udvikling optager seniorområdet elever i praktikforløb på plejehjem og i hjemmeplejen. I forhold til de tiltagende rekrutteringsudfordringer på seniorområdet er det af central betydning, at eleverne har et godt praktikforløb, at de kan indgå aktivt i driften, og at de efterfølgende får lyst til at arbejde på f.eks. plejehjem eller i hjemmehjælpen.

Som et forsøg har Seniorområdet derfor haft fast praktikvejleder på Bertram Knudsens Have plejehjem. Dette har medført, at eleverne får en højere grad af kontinuitet i deres praktikforløb, at fagligheden styrkes, og at det eksisterende plejepersonale aflastes.

På baggrund af disse gode erfaringer med fast praktikvejleder på Bertram Knudsens Have plejehjem foreslås det, at ordningen udbredes til at omfatte Olivenhaven og Kirsebærhaven plejehjem.

Forslaget betyder, at der ansættes 2 faste praktikvejledere på henholdsvis Olivenhaven og Kirsebærhaven plejehjem.

Vedtages forslaget ikke vil praktikvejledningen foregå som hidtil, det vil sige via det eksisterende plejepersonale på plejhjemmene.

SEN-S-07: Senge på hjælpemiddelområdet

Hjælpemiddelafdelingen har udlånt 46 ældre plejesenge til borgere. Sengene er udgået af produktion i 2008. Det er funktionsduelige senge, men på grund af alderen har leverandøren fraskrevet sig produktansvaret, og dermed har Kolding Kommune overtaget produktansvaret.

Det betyder at Kolding Kommune risikerer, at fabrikanten frasiger sig ansvaret for en eventuel hændelse, som måtte opstå. Derfor bør sengene udskiftes.

SEN-S-08: Tomgangshusleje i ældreboliger

Senior-, sundheds- og fritidsforvaltningen har anvisningsretten til ældreboliger i Kolding Kommune. Der er 962 ældreboliger. I maj 2023 var 72 af ældreboligerne ledige. Når en ældrebolig ikke er udlejet betales tomgangshuslejen af Kolding Kommune under seniorpolitik.

Tomgangshusleje på ældreboliger er en generel udfordring i landets kommuner og udgiften i Kolding Kommune ligger på niveau med landsgennemsnittet. Udgiften i Kolding Kommune var i 2022 på 44 kr. pr indbygger. Gennemsnittet på landsplan var 43 kr. pr indbygger.

Generelt er tomgangshuslejen i Kolding Kommune (som på landsplan) steget de seneste år. Samtidig er budgettet i Kolding Kommune, i forbindelse med senioranalysen i 2018, reduceret med cirka 1 mio. kr.

Senior-, sundheds- og fritidsforvaltningen har fokus på at nedbringe tomgangshuslejen, blandt andet gennem frikøb af ledige ældreboliger og udlejning af ældreboliger til en bredere målgruppe. Dette til trods forventes forbruget på

tomgangshusleje i 2024 og ud i årene at ligge cirka 2,5 mio. kr. over budgettet.

Dette ændringsforslag medfører, at budgettet til tomgangshusleje tilføres 2,5 mio. kr. årligt og der dermed skabes balance mellem budget og forventet forbrug på tomgangshusleje på ældreboliger.

Vedtages ændringsforslaget ikke vil der fortsat være en ubalance mellem budget og forventet forbrug på tomgangshusleje på ældreboliger.

SEN-S-09: Komfortkørestole til plejehjem

Beboerne på plejehjem er ofte gangbesværede, og har ofte vanskeligt ved at gå på ujævnt underlag. For at styrke plejhjemsbeboernes bevægelsesradius, og i højere grad muliggøre gåture med familie, pårørende og frivillige, foreslås det, at der indkøbes 1 komfortkørestol med hjælpemotor til hvert plejehjem samt Vesterløkke.

Kørestolen vil kunne bruges af hovedparten af plejehjemmets beboere, og vil f.eks. kunne bruges til gåture med personalet, familien, de pårørende og frivillige. Kørestolen muliggør, at beboerne på plejehjem får udvidet deres bevægelsesradius til at omfatte længere gåture i naturen, besøg i butikker eller ture til andre lokaliteter i nærområdet.

Forslaget indebærer indkøb af 14 komfortkørestole med hjælpemotor. Løbende driftsudgifter afholdes inden for senior-, sundheds- og fritidsforvaltningens eksisterende budget.

SEN-S-10: Adgangskontrol i forhold til medicin på Vesterløkke

Vesterløkke er et midlertidigt opholdstilbud til hovedsageligt ældre borgere, der af forskellige årsager ikke kan være i eget hjem. Det kan være fordi der skal laves fysiske ændringer i borgerens hjem for at kunne pleje borgeren i hjemmet, eller fordi borgeren er færdigbehandlet på sygehus, men er for svækket eller konfus til at kunne komme hjem i egen bolig.

På Vesterløkke er der 30 boliger. Borgerne bor der typisk i dage eller få uger, men opholdet kan i visse situationer vare adskillige måneder.

Dette forslag omhandler etablering af adgangskontrol på medicinskabe i de 30 boliger på Vesterløkke. Adgangskontrollen skal sikre, at der er logning på, hvilke medarbejdere der tilgår borgernes medicin.

Vedtages forslaget ikke kan adgangen til borgernes medicin fortsat ikke logges. Konsekvensen er, at der kan bortkomme medicin, og at det ikke er muligt at redegøre for medicinsvind.

SEN-S-11: Styrkelse af akutsygeplejen til forebyggelse af indlæggelser

Borgere på seniorområdet har ofte en eller flere sygdomme, og modtager ofte hjælp fra forskellige sundhedsfaglige instanser samtidig, herunder f.eks. den kommunale sygepleje, egen læge eller sygehus.

Borgernes sygdomsbillede kan skifte relativt hurtigt henover døgnet. I situationer, hvor der ikke er sygeplejefaglige kompetencer i personalegruppen, eller hvor medarbejderne ikke har historik og kendskab til borgerens sygdomsbillede kan dette, f.eks. via vagtlæge, medføre indlæggelser på sygehus.

Indlæggelser er belastende for borgeren, ressourcekrævende for medarbejderne, og generelt omkostningstunge.

Dette forslag medfører, at der ansættes yderligere 2 sygeplejersker i aftenvagt i akutteamet. De 2 sygeplejersker vil have fokus på forebyggelse af indlæggelser generelt, og vil i aften timerne kunne bidrage med sundhedsfaglige kompetencer og kendskab til borgere, og vil derved medvirke til forebyggelse af indlæggelser.

SEN-S-12: Kompetencer hos plejepersonale og sygeplejen

På seniorområdet har en meget stor andel af plejhjemsbeboerne, og en væsentlig andel af borgere i eget hjem, udfordringer med varierende grader af demens. Borgerne kan være udredt for demens og have en demensdiagnose eller borgerne kan have demenslignende symptomer uden diagnose/udredning.

Demens er indgribende for både den enkelte borger og for de pårørende. Demens kan medføre, at plejepersonale og sygeplejersker kan have vanskeligt ved at afdække borgerens behov tilstrækkeligt præcist til at kunne levere den optimale hjemmehjælp eller sygepleje til borgeren.

Med dette forslag ansættes 2 medarbejdere i Kolding Kommunes interne demensrejsehold. De 2 medarbejdere skal have fokus på at kompetenceløfte plejepersonale og sygeplejen, så driftspersonalet har viden om forskellige former for demens, og i højere grad kan agere herefter i mødet med borgere med demens og deres pårørende.

SEN-S-13: Udbredelse af erfaringerne fra 'Demensvenligt samfund Lunderskov'

I 2021/22 havde Kolding Kommunes demensteam særligt fokus på, hvordan man bedst muligt udvikler et 'Demensvenligt lokalsamfund'.

Projektet foregik i Lunderskov. Borgere, pårørende og foreninger fra lokalområdet blev inddraget i en proces, der gav vigtige indsigter i, hvordan et lokalområde kan udvikles, så det er så demensvenligt som muligt.

Dette forslag medfører, at der ansættes en projektleder til at arbejde videre med erfaringerne fra 'Demensvenligt samfund Lunderskov', og udbrede erfaringerne til andre lokalområder i Kolding Kommune.

SEN-S-14: Etablering af tilbud som demenscafé, pårørendegrupper og andre tilbud til borgere med demenssygdom

Demensområdet oplever, grundet den demografiske udvikling, at antallet af borgere med demens i Kolding Kommune er stigende, og at borgere med demens og deres pårørende gør brug af-, og efterspørger eksisterende tilbud.

Med dette forslag afsættes der midler til ansættelse af projektleder, der skal videreudvikle eksisterende tilbud til målgruppen, og inddrage borgere med demens og deres pårørende i den fortsatte udvikling af nye tilbud på demensområdet i Kolding Kommune.

SEN-S-15: Øge medarbejdertrivsel

Der er tiltagende mangel på plejepersonale og sygeplejersker på seniorområdet. Det er derfor vigtigt, at medarbejderne trives og ønsker at blive i deres stillinger. Dette forslag medfører, at der afsættes et årligt beløb som, efter dialog med medarbejderrepræsentanter, kan anvendes til at styrke medarbejdertrivselen. Det kan f.eks. omfatte etablering af frugtordning på arbejdspladsen eller andre tiltag som medarbejderrepræsentanterne finder relevante.

SEN-S-16: Øge medarbejdernes interesse for at blive i stillinger på seniorområdet i stedet for at gå på pension eller søge andet arbejde

Der er tiltagende mangel på plejepersonale og sygeplejersker. Det er derfor vigtigt, at medarbejderne ønsker at blive i arbejde fremfor at gå på pension eller søge andet arbejde. Dette forslag medfører, at der afsættes et årligt beløb som, efter dialog med medarbejderrepræsentanter og fagforbund, kan anvendes til relevante tiltag. Det kan f.eks. være et fastholdelsestillæg eller andre tiltag medarbejderrepræsentanter og fagforbund finder relevante.

SEN-S-17: Frikøb af ældreboliger

Ældreboliger, der ikke er lejet ud, medfører en tomgangshusleje for seniorpolitik. For at nedbringe tomgangshuslejen foreslås det, at der sker en afdækning af, hvilke ældreboliger med en vedvarende høj tomgangshusleje, der kan frikøbes fra boligselskaberne. Beløbet i dette ændringsforslag er baseret på erfaringerne med frikøb af ældreboliger på Toftegården i Jordrup. Den faktiske udgift vil afhænge af en konkret afdækning af, hvilke ældreboliger der skal frikøbes, og en dialog med pågældende boligselskab herom.

SEN-S-18: Styrke mulighederne for at få rådgivning, afprøve og modtage hjælpemidler

Hjælpemidler kan styrke livskvaliteten og gøre hverdagen nemmere for borgere med forskellige funktionsnedsættelser. Der er mange forskellige hjælpemidler, og i visse situationer har borgerne ikke tilstrækkeligt kendskab til de forskellige muligheder. For at styrke borgernes kendskab til mulighederne, vil Hjælpemiddelafdelingen i 2024 styrke informationen om hjælpemidler, og være til stede med stande og information udvalgte steder, hvor seniorer kommer i hverdagen. Det kan f.eks. være på biblioteket, i forskellige foreninger på ældreområdet, eller i de brugerstyrede huse – også i centerbyerne. Forslaget er en prøvehandling i 2024.

SEN-S-19: Øget supervision til personale i ældreplejen

Forvaltningen har gode erfaringer med supervision for plejepersonalet på Bertram Knudsens Have-, Olivenhaven- og Kirsebærhaven plejehjem. Formålet er at forebygge udbrændthed og omsorgstræthed, understøtte trivsel, og fremme den reflektive praksis om f.eks. svære borgersager.

Erfaringen fra de 3 plejehjem er, at supervisionen har styrket dialogen i forhold til Borgerens Centrum og tilgangen til at skabe mening for borgeren. Supervisionen har givet indsigt i egne ressourcer, og har styrket en fælles tilgang i personalegruppen, når f.eks. plejepersonalet oplever svære borgersituationer. Oplevelsen er, at supervision f.eks. kan medvirke til at afklare konkrete situationer for medarbejderne, styrke den faglige refleksion og mindske udbrændthed.

Med dette forslag afsættes der ressourcer til at supervision kan udbredes til alle kommunale plejehjem.

Bilag

Ældrerådets ønsker til budget 2024.PDF

Forslag på baggrund af det politiske program Senior.pdf

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 5: Budget 2024 med overslagsår 2025-2027 - ændringsforslag for Vej- og Parkpolitik

23/9316

Resumé

Der er for Vej- og Parkpolitik udarbejdet ændringsforslagene, som er listet op nedenfor.

- Driftsopgave som følge af LER-loven (Ledningsejerregistret) LER-2.0 – midler til den løbende drift
- Mobilitetsplan, implementering af parkeringsstrategi i Kolding Midtby
- Fastholdelse af vejkapital, renovering af fortove og vejstrækninger i forbindelse med ledningsarbejder
- Fastholdelse af vejkapital, udskiftning af træer, jævnfør træstrategien
- Midlertidige ekstraudgifter til kollektiv trafik
- Låsbygade, gadefornyelse i forbindelse med klimatilpasningsprojekt

Sagen behandles i

Plan og Teknik.

Forslag

Den konstituerede by- og udviklingsdirektør foreslår,

at ændringsforslagene medtages i kataloget over ændringsforslag til budgetlægningen 2024-2027.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at Handicaprådet høres i ændringsforslagene Vej-A-01, Vej-S-03, Vej-S-02.

Beslutning Plan og Teknik den 13-06-2023

Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Handicaprådet bakker op om forslagene med følgende tilføjelser:

- at der bør være fokus på handicapparkering (Vej-S-02).
- at der bør være fokus på mulighed for at personer med handicap kan færdes på Låsbygade (Vej-A-01).

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

Nedenfor er en oversigt over ændringsforslagene for Vej- og Parkpolitik.

Ændringsforslagene er udarbejdet under hensyntagen til Kolding Kommunes vision og de fokusområder, der er besluttet i Plan og Teknik.

(Beløb i 1.000 kr.)

Forslagsnr.	Tekst	Drift/Anlæg	2023	2024	2025	2025
Vej-S-01	Driftsopgave som følge af LER-loven (ledningsejerregistret) LER-2.0 – midler til den løbende drift	Drift	500	500	500	500
Vej-S-02	Mobilitetsplan, implementering af parkeringsstrategi i Kolding Midtby	Drift	500	250		
Vej-S-03	Fastholdelse af Vejkapital, renovering af fortove og vejstrækninger i forbindelse med ledningsarbejder	Drift	5.000	5.000	5.000	5.000
Vej-S-04	Fastholdelse af vejkapital, udskiftning af træer jf. træstrategien	Drift	500	500	500	500
Vej-S-05	Midlertidige ekstraudgifter til kollektiv trafik	Drift	6.000			
Vej-A-01	Låsbygade, gadefornyelse i forbindelse med klimatilpasningsprojekt	Anlæg	6.000	6.000		
	Afledt drift	Drift		150	300	300
	Drift i alt		12.500	6.400	6.300	6.300
	Anlæg i alt		6.000	6.000	0	0
	Samlet sum		18.500	12.400	6.300	6.300

Vej-S-01 Driftsopgave som følge af LER-loven (ledningsejerregistret) LER-2.0 – midler til den løbende drift

Der er blevet gennemført et omfattende registreringsarbejde. For at kunne leve op til loven, er der behov for budget til driftsudgifter til vedligeholdelse af data, support, LER-robot, licenser, IT og driftsaftale

Vej-S-02 Mobilitetsplan, implementering af parkeringsstrategi i Kolding Midtby

I forbindelse med Mobilitetsplanen er der udarbejdet en parkeringsstrategi. Det første skridt i implementeringen af parkeringsstrategien er at udnytte den eksisterende parkeringskapacitet mere effektivt og intelligent. Opgaven med at tilpasse og ændre parkeringsnormer, etablere samarbejde om parkering med private aktører, tilpasse parkeringsrestriktioner og parkeringshenvisning vil kræve ekspertbistand, herunder fra juridiske eksperter, og det vil kræve involvering af borgere og erhvervslivet.

Vej-S-03 Fastholdelse af vejkapital, renovering af fortove og vejstrækninger i forbindelse med ledningsarbejder

Den grønne omstilling af samfundet påvirker i høj grad kommunens infrastruktur. Forsyningsvirksomhederne skal de kommende år bl.a. lægge 100 km nye fjernvarme- og el-ledninger. Derudover fortsætter udskiftning af kloakker og udrulning af fibernet. I forbindelse med ledningsejernes arbejder er der mulighed for, at kommunen kan få renoveret kørebaner, kantsten, brønde og fortove. Det betegnes samgravning, og giver både fordele for borgerne, når vejen kan renoveres i forbindelse med gravearbejderne, og det giver kommunen en økonomisk fordel, fordi der er flere til at dele omkostningerne til opgravning og reetablering.

Vej-S-04 Fastholdelse af vejkapital, udskiftning af træer jævnfør træstrategien

Ændringsforslaget har dels til hensigt at følge op på træstrategien fra 2020, men også i høj grad at være med til at styrke bynaturen i Kolding Kommune. Det vurderes i træstrategien, at der årligt skal genplantes 20-50 træer. Omkostning pr. træ varierer meget alt efter kompleksitet i opgaven. Med den løbende udskiftning sikres det, at trækapitalen fastholdes.

Vej-S-05 Midlertidige ekstraudgifter til kollektiv trafik

Grundet den ekstraordinære økonomiske situation i forhold til kollektiv trafik, der er opstået som følge af faldende passagertal i forbindelse med Covid19, og som følge af stigende energipriser, har Sydtrafik varslet stigende priser til den kollektive trafik.

Vej-A-01 Låsbygade, gadefornyelse i forbindelse med klimatilpasningsprojekt

Området Vifdam/Slotssøområdet er udfordret af overfladevand ved skybrud og ved længerevarende regn. For at imødekomme udfordringerne skal området klimatilpasses. Et projekt, der udføres i samarbejde med BlueKolding, og er takstfinansieret.

Der er udarbejdet en helhedsplan for Låsbygade, som ud over at klimasikre området, løfter området med en tiltrængt gaderumsfornyelse. Ved gennemførelse af helhedsplanen samtidig med klimatilpasningsprojektet, vil visse elementer kunne indgå i klimatilpasningsprojektet. Elementer, som ligger ud over takstfinansieringen, skal finansieres af Kolding Kommune. Elementerne i helhedsplanen omfatter nye opholdspladser, betegnet lommepladser, elementer i gaden, træer, regnbede, ny belægning, cykelfremme og belysning.

Bilag

VEJ-S-01 - Driftsopgave som følge af LER loven (ledningsejerregistret) LER-2.0 - midler til den løbende drift

VEJ-S-02 - Mobilitetsplan, implementering af parkeringsstrategi i Kolding Midtby

VEJ-S-03 - Fastholdelse af vejkapital, renovering af fortove og vejstrækninger i forbindelse med ledningsarbejder.

VEJ-S-04 - Fastholdelse af vejkapital, udskiftning af træer jf. træstrategien

VEJ-S-05 - Midlertidige ekstraudgifter til kollektiv trafik.

VEJ-A-01 - Låsbygade, gadefornyelse i forbindelse med klimatilpasningsprojekt

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 6: Bruttoliste over ændringsforslag for Sundhedspolitik, budget 2024

23/10768

Resumé

Senior-, sundheds- og fritidsforvaltningen fremsætter bruttoliste med emner til ændringsforslag til Budget 2024 for Sundhedspolitik.

Sagen behandles i

Sundhed og Fritid.

Forslag

Senior-, sundheds- og fritidsdirektøren foreslår,

at udvalget tager stilling til, hvilke ændringsforslag, der skal udarbejdes.

Nyt forslag

Senior-, sundheds- og fritidsdirektøren foreslår,

at udvalget godkender de ændringsforslag, der skal indgå i den videre proces for budget 2024.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at Handicaprådet høres omkring ændringsforslagene.

Beslutning Sundhed og Fritid den 13-06-2023

Følgende budgetændringsforslag udarbejdes med henblik på fremsendelse til budget 2024:

- SUN-S-01: Ernæringsindsats til den ældre geriatriske borger i genoptrænings- og rehabiliteringsforløb
- SUN-S-02: Indføre juleåbning på Døgnrehabilitering Kolding
- SUN-S-03: Det syngende sundhedscenter – sang som middel til øget sundhed og trivsel.

Der udarbejdes et budgetændringsforslag vedrørende ”Forløbsprogram for mennesker med depression” med henblik på permanentgørelse af indsatsen, jf. sag 3 på dagsordenen.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Handicaprådet bakker op om forslagene.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

I forbindelse med Budget 2024 fremsætter Senior-, sundheds- og fritidsforvaltningen forslag til

udarbejdelse af endelige ændringsforslag. Ændringsforslag er nummereret og oplyst herunder. Nummereringen af forslagene er ikke udtryk for en prioritering.

Siden mødet den 2. maj 2023 er der tilføjet følgende to ændringsforslag:

- SUN-S-02: Indføre juleåbning på Døgnrehabilitering Kolding
- SUN-S-03: Det syngende sundhedscenter – sang som middel til øget sundhed og trivsel

Samlet oversigt med mere detaljeret beskrivelse af ændringsforslag er vedhæftet som bilag til dagsordenspunktet.

Nr.	Beskrivelse	2024	2025	2026	2027	Note
SUN-S-01	Ernæringsindsats til den ældre, geriatriske borger i genoptrænings- og rehabiliteringsforløb.	520.000	520.000	520.000	520.000	1
SUN-S-02	Indføre juleåbning på Døgnrehabilitering Kolding	406.000	406.000	406.000	406.000	2
SUN-S-03	Det syngende sundhedscenter – sang som middel til øget sundhed og trivsel	100.000	100.000	0	0	3

Note 1

Forslaget indeholder ansættelse af en diætist til at styrke ernæringstilstanden hos ældre borgere over 70 år i genoptrænings- eller rehabiliteringsforløb med det formål at flere borgere hurtigere kan modtage genoptræning på det optimale niveau og dermed hurtigere genvinder nødvendige færdigheder og bliver mere selvhjulpne.

Note 2

Forslaget indeholder en ændring af den nuværende praksis, hvor Døgnrehabilitering Kolding lukkes hen over julen, til en ny praksis, hvor Døgnrehabilitering Kolding holder åbent hen over julen.

Note 3

Forslaget indeholder en 2-årig prøvehandling med det formål at undersøge og evaluere den borgeroplevede effekt af sang i forhold til sundheds- og trivselsparametre. Prøvehandlingen sker i et samarbejde mellem Sundhedscenter Kolding og Sangkraft Kolding. En forudsætning for dette ændringsforslag er, at Sangkraft Kolding opnår driftsmidler, hvilket fremgår af separat ændringsforslag (KUL_S_02 Sangkraft Kolding).

Mere detaljeret beskrivelse af ændringsforslagene er vedhæftet som bilag til dagsordenspunktet.

Tilføjelse til sagsfremstilling

På udvalgmødet den 13. juni 2023 blev det besluttet at udarbejde et budgetændringsforslag vedrørende ”Forløbsprogram for mennesker med depression” med henblik på permanentgørelse af indsatsen, jf. sag 3 på dagsordenen. Bruttolisten over ændringsforslag for Sundhedspolitik, budget 2024, har fået tilføjet følgende ændringsforslag:

- SUN-S-04: Tilbud til mennesker med depression

Nr.	Beskrivelse	2024	2025	2026	2027	Note
SUN-S-01	Ernæringsindsats til den ældre, geriatriske borger i genoptrænings- og rehabiliteringsforløb.	520.000	520.000	520.000	520.000	1
SUN-S-02	Indføre juleåbning på Døgnrehabilitering Kolding	406.000	406.000	406.000	406.000	2

SUN-S-03	Det syngende sundhedscenter – sang som middel til øget sundhed og trivsel	100.000	100.000	0	0	3
SUN-S-04	Tilbud til mennesker med depression	300.000	300.000	300.000	300.000	4

Note 4

Forslaget indeholder oprettelse af et nyt mestrings- og rehabiliteringstilbud til mennesker med let til moderat depression, hvorved Kolding Kommune lever op til forpligtelserne i det tværsektorielle ”Forløbsprogram for mennesker med depression”.

Bilag

SUN-S-01 Ernæringsindsats til den ældre geriatriske borger i genoptrænings- og rehabiliteringsforløb

SUN-S-02 - Indføre juleåbning på Døgnrehabilitering Kolding

SUN-S-03 - Det syngende sundhedscenter - sang som middel til øget sundhed og trivsel

SUN-S-04 - Tilbud til mennesker med depression

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning

Punkt 7: Foreløbig drøftelse af budgetbidrag 2024-2027 for Sundhedspolitik

23/12893

Resumé

Med udgangspunkt i Budgetstrategi 2024-2027 drøftes udfordringer og muligheder i forbindelse med rammeoverholdelse, herunder omstillingsmålets realisering.

Den foreløbige drøftelse skal ses i sammenhæng med punkt vedrørende ændringsforslag. Den endelige behandling af budgetbidrag 2024-2027 sker på mødet d. 15. august 2023.

Sagen behandles i

Sundhed og Fritid.

Forslag

Senior-, sundheds- og fritidsdirektøren foreslår,

at udvalget drøfter budgetbidraget, og hvilke omstillingsforslag der skal udmøntes med henblik på at realisere omstillingsmålet for 2024.

Nyt forslag

Social- og arbejdsmarkedsdirektøren foreslår,

at Handicaprådet høres i budgetbidragene.

Beslutning Sundhed og Fritid den 13-06-2023

Drøftet.

Et flertal (Sundhed og Fritid med undtagelse af Søren Rasmussen (O)) besluttede, at omstillingsmålet for sundhedspolitik udmøntes med følgende omstillingsforslag:

- Nedlæggelse af klinisk vejlederstilling
- Reduktion i kapaciteten på genoptræning, primært på udvalgte ikke-opererede kroniske tilstande.

Søren Rasmussen (O) stemte imod.

Beslutning Handicaprådet den 08-08-2023

Med baggrund i at nogle personer med handicap bliver berørt, udtrykker Handicaprådet betænkelighed ved de foreslåede omstillingsmål.

Fraværende:

Inge Holberg Lehmann

Søren Berthelsen

Iben Lehmann Rasmussen

Folmer Krogh

Jan Schjerning

Sagsfremstilling

Ifølge tidsplanen for budget 2024 skal udvalgene drøfte foreløbigt budgetbidrag senest i juni 2023. Når udvalgene vedtager deres budgetbidrag, står de inde for, at de kan a) holde rammen og b) opretholde det vedtagne serviceniveau. Formålet med den foreløbige drøftelse af budgetbidraget er at redegøre for de udfordringer og muligheder, der er i forhold til rammeoverholdelse.

Nedenstående tabel redegør for bevillingsrammen samt budgetbidraget for sundhedspolitik (i hele 1.000 kr.) opgjort pr. april 2023. Linjerne i tabellen er opsat i kronologisk rækkefølge, og starter derfor i 2023-pris- og lønniveau og bliver undervejs fremskrevet til 2024-pris- og lønniveau (PL).

	2024	2025	2026	2027
Foreløbig bevilling, årsbudget 2023	86.825	86.316	85.745	85.745
Teknisk servicepersonale flyttes fra seniorpolitik*	604	604	604	604
Omstillingsmål, beregning 2024-2027	-124	-246	-356	-1.085
Centraliseret IT, merudgifter	-9	-9	-9	-9
PL-fremskrivning (KL d. 31/3-23)	4.741	4.691	4.638	4.581
Omorganisering fra Senior- og sundhedsadministration til Økonomi**	-441	-441	-441	-441
Bevillingsramme pr. april 2023	91.596	90.915	90.181	89.395
Foreløbigt budgetbidrag (forventet forbrug)	91.596	90.915	90.181	89.395
Difference	0	0	0	0

* Bevillingskorrektioner pr. 30.9.22, samlet sag for alle udvalg, (Byrådet d. 20.12.22 sag nr. 4).

** Bevillingskorrektioner pr. 31.3.23, (Byrådet d. 23/5-23, sag nr. 3.)

Opgørelse af budgetbidraget og konsekvenser for serviceniveauet

Budgetbidraget er under udarbejdelse, og der er lavet en gennemgang af samtlige budgetposter. Gennemgangen omfatter alle budgetforudsætninger. Det forventes, at budgettet kan overholdes i 2024 og overslagsårene. På nuværende tidspunkt giver gennemgangen ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Omstillingsmål, realisering

Byrådet godkendte d. 28. februar 2023 "Budgetstrategi 2024-2027". Blandt de økonomiske mål i strategien er videreførelsen af et årligt omstillingsmål.

Omstillingsmålet er en mekanisme som frigør midler. Disse midler omdirigeres efter Byrådets prioritering ved budgetforhandlingerne til andre områder eller formål.

Fagudvalget tager stilling til, om omstillingsmålet skal realiseres via omstilling, effektivisering eller reduceret serviceniveau. Målet skal som minimum realiseres for 2024 i udvalgets budgetbidrag, der vedtages d. 15. august 2023, mens målet fra 2025 og frem kan afvente kommende års budgetlægning.

Nedenstående tabel redegør for omstillingsmålet for sundhedspolitik.

2024-p/1	2024	2025	2026	2027
Omstillingsmål:				
-0,15 %	-124	-246	-356	
-0,85 %				-1.085

2024-p/1	2024	2025	2026	2027
-0,7 % fra 2023 - rest	-327	-885	-1.443	-2.001
I alt	-451	-1.131	-1.799	-3.086

Omstillingsmålet for 2024 er i alt 0,682 mio. kr. Imidlertid blev der fundet 0,231 mio. kr. i processen sidste år, så derfor skal den resterende del på 0,451 mio. kr. findes nu.

Uddybning af de enkelte omstillingstiltag fremgår af noterne i tabellen nedenfor.

Omstillingsmål, uddybning

Forslag til omstillingsmål for Sundhedspolitik er beskrevet nærmere i nedenstående tabel, hvor forslagene er oplyst i prioriteret rækkefølge. Prioriteringen afspejler, at omfanget af de afledte konsekvenser, ud fra en faglig og driftsmæssig vurdering, er mindst ved de første forslag og stiger i takt med forslagens nummerering.

Beskrivelse af indholdet og konsekvensen af de enkelte omstillingsforslag

Note	Indsats	Konsekvenser	Anslået årlig besparelse i t.kr.
1	Nedlæggelse af klinisk vejlederstilling Kolding Kommune er varslet en reduktion i antallet af terapeutstuderende fremadrettet.	Forslaget vil medføre, at genoptræningsområdet tilpasser antallet af kliniske vejledere til behovet. De arbejdsopgaver, som de studerende varetager på fx det ortopædiske område, samt honoraret for de studerende, vil bortfalde. Dette er modregnet den sparede lønudgift i besparelsen.	330
2	Reduktion i kapaciteten på genoptræning primært på udvalgte ikke-opererede kroniske tilstande	Forslaget vil forventeligt medføre, at fx borgere med kroniske rygproblematikker, slidgigt i hænderne o.l. vil opleve en øget ventetid.	120
3	Nedlæggelse af Naturkræfter	Forslaget vil forventeligt medføre, at mænd, der har eller har haft kræft, mister muligheden for at indgå i et fællesskab med andre mænd, og de vil forventeligt opleve en forværring af deres trivsel og mentale sundhed.	75

Centralforvaltningens bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen, Folmer Krogh, Jan Schjærning

Punkt 8: Underskriftsark

21/26610

Resumé

Handicaprådet skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende skal hvert medlem underskrive ved at trykke på godkend.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Fraværende Inge Holberg Lehmann, Søren Berthelsen, Iben Lehmann Rasmussen,
Folmer Krogh, Jan Schjerning